

Úvod, instalace R a Rstudio, základní datové typy a struktury, operace

B03128 – Úvod do skriptovacího jazyka R (zkrácená online verze)

Lubomír Štěpánek^{1, 2}

¹Oddělení biomedicínské statistiky
Ústav biofyziky a informatiky
1. lékařská fakulta
Univerzita Karlova v Praze

²Katedra biomedicínské informatiky
Fakulta biomedicínského inženýrství
České vysoké učení technické v Praze

(2020) Lubomír Štěpánek, CC BY-NC-ND 3.0 (CZ)

Dílo lze dále svobodně šířit, ovšem s uvedením původního autora a s uvedením původní licence. Dílo není možné šířit komerčně ani s ním jakkoliv jinak nakládat pro účely komerčního zisku. Dílo nesmí být jakkoliv upravováno. Autor neručí za správnost informací uvedených kdekoli v předložené práci, přesto vynaložil nezanedbatelné úsilí, aby byla uvedená fakta správná a aktuální, a práci sepsal podle svého nejlepšího vědomí a svých „nejlepších“ znalostí problematiky.

Obsah

- 1 Úvod
- 2 Začínáme
- 3 Datové typy
- 4 Datové struktury
- 5 Vektory
- 6 Operace
- 7 Matice
- 8 Datové tabulky
- 9 Seznamy

Organizace předmětu

- volitelný předmět (3 kreditové body) v online zkrácené podobě
- zakončen seminární prací (analýza dat v R, 1–2 stránky komentáře)
- předpokládaný průběh
 - (i) instalace, datové typy a struktury, operace s nimi
 - (ii) podmínky, cykly, varování, import a export dat do a z R
 - (iii) vestavěné a uživatelské funkce
 - (iv) exploratorní analýza dat, testování hypotéz
 - (v) analýza rozptylu, korelace, lineární regrese
 - (vi) logistická regrese a další modely

githubí stránka předmětu ▶ GitHub

https://github.com/LStepanek/B03128_Uvod_do_skriptovaciho_jazyka_R

Co je R

- R je interpretovaný programovací jazyk
- kombinuje několik paradigmat
 - imperativní
 - funkcionální
 - objektové
- R je *domain specific language* – je určen pro statistickou analýzu dat a jejich grafické zobrazení
- R je open-source, konkrétně *free-as-in-beer* a *free-as-in-speech*

Stažení a instalace jádra R

- na stránkách R-projectu

<https://www.r-project.org/>

postupně **download R**, vyberme českou doménu a stáhněme desktopově

- poté instalujme dle instrukcí do předvolené složky

Stažení a instalace RStudio

- RStudio je jedním z grafických IDE (Integrated Development Environment) jazyka R
- na stránkách RStudio

<https://www.rstudio.com/>

postupně **Products > RStudio > Desktop > Open Source Edition > Free > Download**, stáhněme desktopově

- poté instalujme dle instrukcí do předvolené složky

Ahoj světe!

- do skriptu či konzole napíšme

```
1 || print("hello world")
```

- dostaneme

```
1 || [1] "hello world"
```


Práce s nápovědou

- nápovědu pro funkci či objekt získáme pomocí příkazu `help()`, kde argumentem je název funkce či objektu

```
1 || help(print)
```

- nebo předsazením symbolu `?` před název funkce či objektu

```
1 || ?print
```

- předsazením symbolů `??` před název funkce či objektu prohledáme veškeré dokumenty nápovědy

```
1 || ??print
```

- vždy je zavolán HTML soubor s volnotextovou nápovědou

Datové typy

- numerická hodnota (numeric)
- celé číslo (integer)
- komplexní číslo (complex)
- logická hodnota (logical)
- textový řetězec (character)
- NA, NULL, NaN

Numerická hodnota

- v R jako `numeric`
- libovolné $x \in \mathbb{R}$ uložené s danou přesností
- odpovídá datovému typu `double` s 64 bitovou přesností, který je běžný v jiných jazycích
- např.

```
1 ||      5; -13.8, 4.5578e15
```

- zda je hodnota typu `numeric`, zjistíme pomocí

```
1 ||      is.numeric(-13.8)      # TRUE
2 ||      class(-13.8)           # "numeric"
3 ||      class(Inf)              # "numeric"
```

- vhodná pro různorodé operace (viz dále)

Celé číslo

- v R jako `integer`
- libovolné $z \in \mathbb{Z}$ uložené s danou přesností
- např.

```
1 ||      5L; 13L, -5L
```

- zda je hodnota typu `integer`, zjistíme pomocí

```
1 ||      is.integer(-13L)      # TRUE
2 ||      class(-13L)           # "integer"
3 ||      is.integer(-13)       # FALSE
4 ||      class(-13)            # "numeric"
```

- přetypování celého čísla na reálné (`numeric`) pomocí

```
1 ||      as.numeric(5L)
```

- pozor! v R mají celá čísla pouze 16 bitovou přesnost
- pro práci s velkými celými čísly nutné balíčky `gmp` či `int64` (zvýší bitovou přesnost uložených celých čísel)

Logická hodnota

- v R jako `logical`
- libovolné booleovské $x \in \{\text{TRUE}, \text{FALSE}\}$
- např.

```
1 || TRUE; FALSE; T; F
```

- zda je hodnota typu `logical`, zjistíme pomocí

```
1 || is.logical(TRUE)      # TRUE
2 || class(FALSE)         # "logical"
3 || class("TRUE")        # "character"
4 || class(T)              # "logical"
5 || class(F)              # "logical"
```

Textový řetězec

- v R jako character
- libovolná sekvence znaků (extended ASCII) uzavřená mezi jednoduchými či dvojíty uvozovkami
- např.

```
1 || "ahoj"; 'xweiwogw23425ng'; ""
```

- zda je hodnota typu character, zjistíme pomocí

```
1 || is.character("ahoj")      # TRUE
2 || class("bla bla")         # "character"
3 || class("123")             # "character"
4 || class(123)                # "numeric"
5 || is.numeric(Inf)           # TRUE
6 || is.numeric("Inf")         # FALSE
```

- na textový řetězec lze převést libovolnou jinou hodnotu pomocí

```
1 || as.character(123)
```

NA, NULL, NaN

- NA je hodnota typu Not Available, obvykle chybějící hodnota
- NULL je null object, používá se pro bezhodnotovou inicializaci objektu (uvidíme později)
- NaN je hodnota typu Not a Number, obvykle nevyjádřitelný výsledek matematické operace
- množinově platí $\{\text{NaN}\} \subseteq \{\text{NA}\}$
- např.

```
1 | log(-1)           # NaN
2 | is.na(NaN)        # TRUE
3 | is.nan(NA)        # FALSE
4 | is.nan(1 / 0)     # FALSE
5 | 1 / 0             # Inf
```

Přiřazení hodnoty k proměnné

- přiřadit hodnotu nějaké proměnné lze pomocí jednoduchého rovnítka

```
1 || x = 5
```

- nebo pomocí orientované šipky

```
1 || x <- 5
2 || 5 -> x      # totéž
```

- anebo pomocí funkce `assign()`, kde prvním argumentem je název proměnné (tedy textový řetězec) a druhým hodnota

```
1 || assign("x", 5)  # analogické k x <- 5 či x = 5
```

to se hodí zejména u dynamického iterování (viz později)

Datové struktury

- vektor (vector)
- faktor (factor)
- matice (matrix)
- tabulka dat (data.frame)
- seznam (list)

Tvorba vektorů a základní příkazy

- vektor je jednorozměrný výčet prvků stejného datového typu, nemá orientaci ve smyslu řádek či sloupec
- vektor je objekt typu *tuple*, tedy zachovává pořadí svých prvků (na rozdíl od objektů typu *set*)
- lze vytvořit pomocí generické funkce `c()`, neboli *concatenate*
- např.

```

1 ||      c()                # prázdný vektor
2 ||      length(c())        # 0
3 ||      c(3, 1, 2)         # vektor o délce 3 a prvcích 3, 1, 2
4 ||      c("a", "d")        # vektor o dél. 2 a prvcích "a", "d"

```

- pomocí funkce `c()` lze vektory i prodlužovat

```

1 ||      c(c(3, 1, 2), 4)    # vektor o prvcích 3, 1, 2, 4
2 ||      c(3, 1, 2, 4)      # zkráceně totéž

```

Tvorba vektorů a základní příkazy

- vektor tedy lze prodloužit libovolně o jednu či více hodnot

```

1      x <- c(3, 1, 2)
2      length(x)           # 3
3      y <- 1
4      z <- c(2)
5      w <- c(5, 7)
6      x <- c(x, y)         # prodloužení vektoru x
7                           # o hodnotu y
8      w <- c(w, z)         # prodloužení vektoru w
9                           # o vektor z
10                           # jednoprvkový vektor je
11                           # skalárem, jednou hodnotou
12      c <- c(1, 2, 3)
13      c                   # vektor o prvcích 1, 2, 3
14                           # byť je c referovaný termín,
15                           # funkce c je zachována
16                           # a vznikl vektor c

```

Vektory textových řetězců

- vektory obsahující textové hodnoty, lze je použít např. jako názvy prvků jiného vektoru

```

1      x <- c(3, 1, 2)
2      y <- c("a", "b", "c")
3      names(x) <- y      # pojmenuje prvky
4                          # vektoru x
5
6      x
7      unname(x)          # zbaví prvky vektoru
8                          # x jeho jejich jmen
9      setNames(x, y)      # opět pojmenuje
                          # prvky vektoru x

```

Subvektory, indexování, adresace

- R indexuje vektory od 1, nikoliv od 0 (první prvek má index 1, druhý index 2, apod.)
- adresujeme pomocí hranatých závorek []

```
1 | x <- c(4, 2, 6, -3)
2 | x[1] # 4
3 | x[1:2] # c(4, 2)
4 | x[5] # NA
5 | x[length(x)] # -3
6 | x[c(1, 3, 4)] # c(4, 6, -3)
7 | x[length(x):1] # c(-3, 6, 2, 4)
8 | rev(x) # totéž, c(-3, 6, 2, 4)
```

Logické vektory

- používají se (nejen) k adresování vhodných prvků

```
1 y <- c(TRUE, TRUE, FALSE, TRUE) # logický
2                                   # vektor
3 x <- c(3, 1, 2, 5)
4 x[y]                             # (sub)vektor c(3, 1)
5 x[c(F, T, F, T)]                # subvektor c(1, 5)
```

- výhodný je někdy tzv. *recycling*

```
1 z <- c("R", "G", "E", "F", "I")
2 z[c(T, F)]      # vybere pouze hodnoty
3                  # na lichých pozicích,
4                  # tedy "R", "E", "I"
5                  # neboli vektor
6                  # c("R", "E", "I")
```

Faktory

- vektory textových hodnot, kde každá hodnota patří do své kategorie

```
1 x <- factor(  
2   c("muž", "žena", "muž", "muž")  
3 )           # pořadí kategorií je defaultně  
4             # abecední  
5 x <- factor(  
6   c("muž", "žena", "muž", "muž"),  
7   levels = c("žena", "muž")  
8 )           # zde si pořadí kategorií  
9             # určíme sami
```

- nad faktory snadno vytvoříme kontingenční tabulku

```
1      table(x)           # x
2                               # žena muž
3                               # 1 3
```

Aritmetické operace

operace	operátor	příklad
sčítání	+	2 + 3
odčítání	-	2 - 3
násobení	*	2 * 3
dělení	/	2 / 3
mocnění	^ či **	2 ^ 3 či 2 ** 3
modulo ¹	%%	7 %% 3
celočíselné dělení	%/%	7 %/% 3

¹zbytek po celočíselném dělení

Logické operace

- logické operace lze užít obecně nad výroky, tj. nad objekty s datovým typem `logical`
- operace *short* AND (operátor `&`)
 - použitelná pro vektory
 - vyhodnocuje všechny výroky vektoru a vrací jejich hodnoty

```
1  c(FALSE, FALSE, TRUE, TRUE) &
2  c(FALSE, TRUE, FALSE, TRUE)
3  # c(FALSE, FALSE, FALSE, TRUE)
```

- operace *short* OR (operátor |)
 - použitelná pro vektory, vyhodnocuje všechny výroky vektoru a vrací jejich hodnoty

```
1  c(FALSE, FALSE, TRUE, TRUE) |
2  c(FALSE, TRUE, FALSE, TRUE)
3  # c(FALSE, TRUE, TRUE, TRUE)
```

Logické operace

- operace NOT (operátor !)

- vrací výroku opačnou logickou hodnotu, než které výrok nabývá

```
1 ||      ! TRUE                # FALSE
2 ||      ! 2 > 3                # TRUE
```

- funkce all()

- vrací pro vektor výroků TRUE právě tehdy, jsou-li všechny výroky rovné TRUE

```
1 ||      all(c(3 > 2, 7 %% 3 == 1, 1 == 0))  # FALSE
2 ||      all(c(3 > 2, 7 %% 3 == 1, 1 >= 0))  # TRUE
```

- funkce any()

- vrací pro vektor výroků TRUE právě tehdy, je-li alespoň jeden z výroků roven TRUE

```
1 ||      any(c(3 < 2, 7 %% 3 <= 0, FALSE))  # FALSE
2 ||      any(c(3 < 2, 7 %% 3 >= 1, FALSE))  # TRUE
```

Operace porovnávání (komparace)

- pomocí operací porovnávání lze srovnat velikost či pořadí dvou objektů stejného datového typu; datový typ může přitom být v podstatě libovolný
- výsledkem operace porovnání je výrok, tedy hodnota datového typu `logical`
- porovnání typu *je rovno* (`==`, `all.equal()`, `identical()`)

```
1      2 == 3                                # FALSE
2      all.equal(c(1, 2), c(1, 2 + 1e-13),
3                tolerance = 1e-12)
4                                           # TRUE; porovnává vektory
5                                           # volitelnou danou tolerancí
6      identical(c(1, 2), c(1, 2 + 1e-13))
7                                           # FALSE, porovnává objekty
8                                           # a vrací TRUE jen při úplné
9                                           # shodě
```

Operace porovnávání (komparace)

- porovnání typu *je menší, je menší rovno, je větší, je větší rovno* ($<$, $<=$, $>$, $>=$)

[illegible]

- porovnání typu *není rovno, je různé od* (\neq)

```
1 2 != 3 # TRUE
2 TRUE != FALSE # TRUE
```

Operace porovnávání (komparace)

- porovnání typu *je obsaženo* ve (`%in%`)

```
1 | c(2, 6) %in% c(1:5)           # c(TRUE, FALSE)
2 | "k" %in% LETTERS              # FALSE
3 | "J" %in% letters              # FALSE
4 | "May" %in% month.name         # TRUE
5 | '%in%'("Jan", month.abb)     # TRUE; prefix notace
6 | "a" %in% "abeceda"           # FALSE
```

- ekvivalentem (wrapperem) operace `%in%` je funkce `is.element()`

```
1 | is.element(c(2, 6), c(1:5))
2 |                               # c(TRUE, FALSE)
3 | is.element(c(1:5), c(2, 6))
4 |                               # c(FALSE, TRUE,
5 |                               # FALSE, FALSE, FALSE)
```

- funkce typu *je pravdou* (`isTRUE()`)

```
1 | isTRUE(3^2 > 2^3)           # TRUE
```

Vestavěné matematické funkce

- jde o funkce balíčků base, stats a dalších, je jich obrovské množství
- např.

```
1 | abs(), sign()
2 | acos(), asin(), atan()
3 | sin(), cos(), tan()
4 | ceiling(), floor(), trunc()
5 | exp(), log(), log10(), log2(), sqrt()
6 | max(), min(), prod(), sum()
7 | cummax(), cummin(), cumprod(), cumsum(),
   | diff()
8 | pmax(), pmin()
9 | range()
10 | mean(), median(), cor(), sd(), var()
11 | rle()
```

Zaokrouhlování, formátování čísel

- zaokrouhlení čísla x pomocí `round(x, digits)` na `digits` desetinných míst

```
1 | round(1.4, digits = 0)      # 1
2 | round(-146.655, 2)         # -146.66
```

- zaokrouhlení čísla x pomocí `signif(x, digits)` na `digits` platných cifer

```
1 | signif(1.458, digits = 1)  # 1
2 | signif(1.458, digits = 2) # 1.5
3 | signif(1.458, digits = 3) # 1.46
4 | signif(1.458, digits = 4) # 1.458
```

- formátování čísla x pomocí `format(x, nsmall)` na `nsmall` fixních desetinných cifer

```
1 | format(1.45, nsmall = 1)   # "1.45"
2 | format(1.45, nsmall = 2)   # "1.45"
3 | format(1.45, nsmall = 3)   # "1.450"
```

Tvorba matic a základní příkazy

- matice (`matrix`) je dvojrozměrným polem, které obsahuje prvky stejného datového typu
- všechny sloupce matice mají shodnou délku, podobně všechny řádky matice mají shodnou délku
- ať je

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 4 \end{pmatrix} \quad B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$$

- v R matici A a B získáme příkazy

```
1 | A <- matrix(c(1, 2, 3, 4), nrow = 2,  
2 |                   ncol = 2)  
3 | B <- matrix(c(1, 3, 2, 4), nrow = 2,  
4 |                   ncol = 2)  
5 | B <- matrix(c(1, 2, 3, 4), nrow = 2,  
6 |                   ncol = 2, byrow = TRUE)  
7 | # vždy jeden z argumentů "nrow" či "ncol" je zbytečný
```


Manipulace s maticemi

- at' je

$$C = \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ e & f & g & h \\ i & j & k & l \end{pmatrix}$$

- v R pak pomocí

```
1 C <- matrix(letters[1:12], nrow = 3,
2             byrow = T)
```

- některé užitečné příkazy

```
1      is.matrix(C)      # TRUE
2      class(C)          # "matrix"
3      mode(C)           # "character"; datový typ prvků
4      str(C)            # chr [1:3, 1:4] "a" "e" "i" ...
5      dim(C)            # c(3, 4); rozměry matice C
```

Manipulare s maticemi

- další užitečné příkazy

$$C = \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ e & f & g & h \\ i & j & k & l \end{pmatrix}$$

- další užitečné příkazy

```
1 colnames(C) <- c("c1", "c2", "c3", "c4")
2 rownames(C) <- c("r1", "r2", "r3")
3           # přidá jmenovky sloupcům i řádkům
4 C <- unname(C)
5           # zbaví sloupce i řádky jmenovek
6 dimnames(C) <- list(
7             c("r1", "r2", "r3"),
8             c("c1", "c2", "c3", "c4")
9           )
10          # opět přidá jmenovky sloupcům i řádkům
```

Manipulace s maticemi

- stále mějme

$$C = \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ e & f & g & h \\ i & j & k & l \end{pmatrix}$$

- další užitečné příkazy

```
1 rbind(C, c("x", "x", "x", "x"))  
2 # přidání řádku c("x", "x", "x", "x")  
3 # k matici C  
4 cbind(C, c("x", "x", "x"))  
5 # přidání sloupce c("x", "x", "x")  
6 # k matici C  
7 C[-1, ] # odebrání 1. řádku matici C  
8 C[, -2] # odebrání 2. sloupce matici C
```

Submatice, indexování, adresace

- ať je

$$C = \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ e & f & g & h \\ i & j & k & l \end{pmatrix}$$

- v R pomocí

```
1  C <- matrix(letters[1:12], nrow = 3,
2                      byrow = T, dimnames = list(
3                      c("r1", "r2", "r3"),
4                      c("c1", "c2", "c3", "c4"))))
```

- adresace

```
1  C[2, 3]           # "g"; prvek 2. řádku, 3. sloupce
2  C["r2", "c3"]    # "g"; prvek 2. řádku, 3. sloupce
3  C[1, ]           # c("a", "b", "c", "d");
4                      # tedy vektor 1. řádku matice C
5                      # s popisky
```

Submatice, indexování, adresace

- stále mějme

$$C = \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ e & f & g & h \\ i & j & k & l \end{pmatrix}$$

- adresace

```
1      C[, 3]           # c("c", "g", "k");  
2                        # tedy vektor 3. sloupce matice C  
3                        # s popisky  
4      C[c(1, 3), c(2, 4)]  
5                        # matrix(c("b", "j", "d", "l"), 2)  
6                        # submatice 1. a 3. řádku,  
7                        # 2. a 4. sloupce matice C  
8                        # s popisky  
9      C["r2", ]        # c("e", "f", "g", "h");  
10                       # tedy vektor 2. řádku matice C  
11                       # s popisky
```

Submatice, indexování, adresace

- stále mějme

$$C = \begin{pmatrix} a & b & c & d \\ e & f & g & h \\ i & j & k & l \end{pmatrix}$$

- adresace

```

1 | C[dim(C)[1], dim(C)[2]]
2 |                               # "l"; obecná adresace prvku
3 |                               # vpravo dole (např. neznáme-li
4 |                               # číselné rozměry matice)
5 | C[5]                         # "f"; major-column ordering
6 | C[c(8, 9)]                  # c("g", "k")
7 | C[13]                       # NA
8 | diag(C)                     # c("a", "f", "k"); hlavní diagonála
9 | diag(C[, dim(C)[2]:1])
10|                               # c("d", "g", "j"); vedlejší diagonála

```

Maticová algebra

- bud'te

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 4 \end{pmatrix} \quad B = \begin{pmatrix} 5 & 7 \\ 6 & 8 \end{pmatrix}$$

- v R

```
1 || A <- matrix(c(1, 2, 3, 4), nrow = 2)
2 || B <- matrix(c(5, 6, 7, 8), nrow = 2)
```

- Hadamardův součin (*element-wise, pairwise*) $A \circ B = \begin{pmatrix} 5 & 21 \\ 12 & 32 \end{pmatrix}$

```
1 || A * B # matrix(c(5, 12, 21, 32), 2)
```

- maticový součin $A \cdot B = \begin{pmatrix} 23 & 31 \\ 34 & 46 \end{pmatrix}$

```
1 || A %*% B # matrix(c(23, 34, 31, 46), 2)
```

- transpozice $A^T = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}$

Tvorba datových tabulek a základní příkazy

- datová tabulka (`data.frame`) je dvojrozměrným polem, které obsahuje v každém sloupci prvky stejného datového typu, ale jednotlivé sloupce se mohou datovým typem lišit
- všechny sloupce datové tabulky mají shodnou délku, podobně všechny řádky datové tabulky mají shodnou délku
- v R je řada vestavěných datových tabulek

```

1      mtcars
2      str(mtcars)
3      class(mtcars)          # "data.frame"
4      mode(mtcars)           # "list"
5      is.data.frame(mtcars)  # TRUE
6      str(iris)
7          # 'data.frame': 150 obs. of 5 variables
8          # ...
9      dim(iris)              # c(150, 5)

```


Manipulace s datovými tabulkami

• užitečné příkazy

```

1      data <- mtcars
2      colnames(data)
3      colnames(data) <- paste("c",
4                               1:dim(data)[2],
5                               sep = "_")
6      rownames(data) <- paste("r",
7                               1:dim(data)[1],
8                               sep = "_")
9                               # změní jmenovky sloupcům i řádkům
10     head(data)             # náhled na prvních 6 řádků
11     head(data, 10)
12                               # náhled na prvních 10 řádků
13     tail(data)             # náhled na posledních 6 řádků
14     tail(data, 10)
15                               # náhled na posledních 10 řádků

```

Manipulace s datovými tabulkami

- další užitečné příkazy

```

1      rbind(data, rep(0, dim(data)[2]))
2          # přidání řádku c(0, 0, ..., 0)
3          # k data.frameu "data"
4      cbind(data, rep(0, dim(data)[1]))
5          # přidání sloupce c(0, 0, ..., 0)
6          # k data.frameu "data"
7      data.frame(data,
8          "ahoj" = rep(0, dim(data)[1]))
9          # přidání sloupce c(0, 0, ..., 0)
10         # se jménem "ahoj" k data.frameu
11         # "data"
12      data[-1, ] # odebrání 1. řádku data.frameu
13         # "data"
14      data[, -1] # odebrání 1. sloupce data.frameu
15         # "data"

```

Indexování, adresace

- adresace

```
1      data[2, 3]      # 160; prvek 2. řádku, 3. sloupce
2      data["r_2", "c_3"]
3
4      data[1, ]      # c(21, 6, 160, 110, ...);
5
6      data[, 2]      # c(6, 6, 4, 6, ...);
7
8      data$c_5      # c(3.90, 3.90, 3.85, 3.08, ...);
9
10     data$c_5[1]    # 3.9;
11
12     data[1, "c_5"] # 3.9;
13
14     data[1, 2]     # 160; prvek pod danými popisky
15
16     data[1, "c_3"] # 110; prvek pod danými popisky
17
18     data[1, 6]     # c(21, 6, 160, 110, ...);
19
20     data[1, "c_5"] # c(3.90, 3.90, 3.85, 3.08, ...);
21
22     data[1, 2]     # c(6, 6, 4, 6, ...);
23
24     data[1, "c_3"] # c(21, 6, 160, 110, ...);
25
26     data[1, 6]     # data.frameu "data" s popisky
27
28     data[1, "c_5"] # data.frameu "data" s popisky
29
30     data[1, 2]     # 3.9;
31
32     data[1, "c_3"] # 110; prvek pod danými popisky
33
34     data[1, 6]     # 160; prvek pod danými popisky
35
36     data[1, "c_5"] # data.frameu "data" s popisky
37
38     data[1, 2]     # data.frameu "data" s popisky
39
40     data[1, "c_3"] # data.frameu "data" s popisky
41
42     data[1, 6]     # data.frameu "data" s popisky
43
44     data[1, "c_5"] # data.frameu "data" s popisky
45
46     data[1, 2]     # data.frameu "data" s popisky
47
48     data[1, "c_3"] # data.frameu "data" s popisky
49
50     data[1, 6]     # data.frameu "data" s popisky
51
52     data[1, "c_5"] # data.frameu "data" s popisky
53
54     data[1, 2]     # data.frameu "data" s popisky
55
56     data[1, "c_3"] # data.frameu "data" s popisky
57
58     data[1, 6]     # data.frameu "data" s popisky
59
60     data[1, "c_5"] # data.frameu "data" s popisky
61
62     data[1, 2]     # data.frameu "data" s popisky
63
64     data[1, "c_3"] # data.frameu "data" s popisky
65
66     data[1, 6]     # data.frameu "data" s popisky
67
68     data[1, "c_5"] # data.frameu "data" s popisky
69
70     data[1, 2]     # data.frameu "data" s popisky
71
72     data[1, "c_3"] # data.frameu "data" s popisky
73
74     data[1, 6]     # data.frameu "data" s popisky
75
76     data[1, "c_5"] # data.frameu "data" s popisky
77
78     data[1, 2]     # data.frameu "data" s popisky
79
80     data[1, "c_3"] # data.frameu "data" s popisky
81
82     data[1, 6]     # data.frameu "data" s popisky
83
84     data[1, "c_5"] # data.frameu "data" s popisky
85
86     data[1, 2]     # data.frameu "data" s popisky
87
88     data[1, "c_3"] # data.frameu "data" s popisky
89
90     data[1, 6]     # data.frameu "data" s popisky
91
92     data[1, "c_5"] # data.frameu "data" s popisky
93
94     data[1, 2]     # data.frameu "data" s popisky
95
96     data[1, "c_3"] # data.frameu "data" s popisky
97
98     data[1, 6]     # data.frameu "data" s popisky
99
100    data[1, "c_5"] # data.frameu "data" s popisky
```

Indexování, adresace

- adresace

```
1 data[dim(data)[1], dim(data)[2]]
2                               # 2; obecná adresace prvku
3                               # vpravo dole (např. neznáme-li
4                               # číselné rozměry tabulky)
5 data[5]                       # 5. sloupec, nikoliv major-column
6                               # ordering
```

Sloupcové přehledy

- může mít smysl znát agregovaný ukazatel nad všemi sloupci

```

1      colSums(data)
2              # součty všech sloupců
3      apply(data, 2, sum)
4              # totéž
5      colMeans(data)
6              # průměry všech sloupců
7      apply(data, 2, mean)
8              # totéž
9      data <- rbind(data, rep(NA, dim(data)[2]))
10             # přidán řádek c(NA, NA, ...)
11      colMeans(data)
12             # c(NA, NA, ...); pro získání průměrů
13             # nutné přidat argument na.rm = TRUE
14      colMeans(data, na.rm = TRUE)
15      apply(data, 2, mean, na.rm = TRUE)
16             # už funguje

```

Tvorba seznamů a základní příkazy

- seznam (`list`) je výčtem prvků, které mohou být různorodého datového typu, včetně listu
- délky jednotlivých prvků seznamu se mohou lišit

```

1  my_list <- list("a" = c(1:10),
2                  "b" = mtcars,
3                  "c" = matrix(1:8, 2),
4                  "z" = "ahoj")
5
6  str(my_list)
7  class(my_list)           # "list"
8  mode(my_list)           # "list"
9  is.list(my_list)        # TRUE

```

Manipulace se seznamy

- užitečné příkazy

```
1 names(my_list)
2 names(my_list) <- LETTERS[
3     1:length(my_list)
4 ]           # přejmenovávám prvky listu
5
6 my_list[[length(my_list) + 1]] <- c(T, F)
7 names(length(my_list)) <- "XY"
8           # přidání vektoru c(T, F)
9           # k listu "my_list" pod jménem
10          # "XY"
```

Indexování, adresace

- adresace

```

1      my_list[[2]]      # 2. prvek listu
2      my_list[["B"]]
3
4      # prvek listu pod jmenovkou "B"
5      # jde o původní datový typ
6      # (data.frame)
7      my_list["B"]      # prvek listu pod jmenovkou "B"
8      # jde (vždy) o list
9      my_list[c(2, 4)]
10     # 2. a 4. prvek listu
11     my_list$C          # prvek listu pod jmenovkou "C"
12     my_list[[1]][2]
13     # 2; 2. prvek 1. prvku listu
14     my_list[[2]][3, 5]
15     # 3.85; z 2. prvku listu vybírám
16     # prvek o souřadnicích (3, 5)

```


Indexování, adresace pomocí funkce `lapply()`

- adresace

```

1      set.seed(1)
2      my_long_list <- lapply(
3          sample(c(80:120), 100, TRUE),
4          function(x) sample(
5              c(50:150), x, replace = TRUE
6          )
7      ) # list vektorů náhodné délky
8        # generovaných z náhodných čísel
9
10     lapply(my_long_list, "[", 14)
11         # z každého prvku listu (vektoru)
12         # vybírám jen jeho 14. prvek
    
```

Prvkové přehledy

- může mít smysl znát agregovaný ukazatel nad všemi prvky seznamu

```

1 | lapply(my_long_list, mean)
2 |     # pro každý prvek listu (vektor)
3 |     # vracím jeho průměr
4 |
5 | lapply(my_long_list, length)
6 |     # pro každý prvek listu (vektor)
7 |     # vracím jeho délku

```

Děkuji za pozornost!

lubomir.stepanek@lf1.cuni.cz

lubomir.stepanek@fbmi.cvut.cz

► GitHub

https://github.com/LStepanek/B03128_Uvod_do_skriptovaciho_jazyka_R